

A férfi aki napi huszonöt-harmincezret szenvedett.

A férfi napi huszonöt-harmincezret szenvedett.

Mindennap ugyanannyit.

Mindennap huszonöt-harmincezer forintot.

Éjszakákat nem beleszámítva.

Tizenkilenc éve nem tudott aludni. Csak feküdt az ágyán és vacogott a hidegtől. Süvített be az ablakon a szél merthogy a férfi néhány évvel ezelőtt mindet kitorste. Süvített be a szél esett be az eső télen a hó és a férfi csak feküdt az ágyán egész éjszaka. Behunyta a szemét de nem aludt nem álmodott csak szenvedett és járt a feje egyszer jobbra egyszer balra tik-tak tik-tak.

Mindennap ugyanaz tizenkilenc éve.

Mindennap huszonöt-harmincezer forint szenvedés.

Jó korán reggel felkelt négy óra körül már nem bírta a nyaka az állandó kattogást kezdtek begörcsölni izmai. Felült az ágyán leporolta magáról a nyitott ablakon át befújtt pernyét és homokot télen havat pokrócát összezsavarta és elindult az-napi útjára.

Aznapi útjára mely tizenkilenc éve ugyanaz.

Kék mackó és bojtos piros kötöttsapka. mindennap ugyan-ezt hordta.

ötör nyitott a kocsmá. Mindennap ő érkezett először. Le-vette az utca felőli rácsot kinyitotta az ajtót és belépett a sötét

dohos helyiségbe. Amikor megcsapta az orrát a fáradtolajszag és a sör savanyú bűzének keveréke megnyugodott. Ilyenkor állt el a kattogás. Szerette ezt a szagot.

Felkapcsolta a villanyt bekapcsolta a tévét az ötös csatornára csavarta a gombot a műholdas adásra. A férfi a műholdas adásokat kedvelte merthogy ha azok egész éjszaka és még hajnalban is beszélnek a tévében hát akkor azok is olyanok mint ő. Hát akkor azok se tudnak aludni és biztosan szenvednek ők is mint ő csak hát biztosan nem forintban hanem valami másban.

Ezután hipót öntött a vödör aljára vizet engedett rá majd hátraballagott a kocsmá mögé és felöntötte a budi húgyszagú padlóját. A falra is lötyentett egy kicsit. Szerette a fal zöld enyves csillogását.

Visszaballagott a kocsmába. Felsúrolta fáradtolajjal a kövezetet megfésülte a biliárd asztal zöld gypét elrendezte a székeket leült a helyére és várta a napot.

Szerette a nappalokat. Nappal nem kell aludni hanem csak úgy beszélni meg nézni. Csak beszélni meg inni a szilvapálinkát ami leviszi az ember torkán az ezüstöt.

Mire megérkezett a kocsmáros és megérkeztek az első vendégek akik a távolsági busszal jártak be a városba dolgozni akkorra Szultán már ott ült a helyén. Halkan szólt a tévé csörögtek a flippergépek és a cserépkályhában ropogó friss fenyő gyantaillata összekeveredve a fáradtolajszaggal enyhe émelygést okozott. Nyáron is fűtöttek. A kocsmáros szerint ugyanis melegben jobban esik a hideg sör no meg hát a Szultánnak is kell melegegdnie valahol.

A férfi eredeti névére már csak az öregek emlékeztek. Amúgy mindenki csak Szultánnak nevezte valószínűleg a fején turbánként tornyosuló piros sapka miatt. A gyerekek akik már csak flipperezni és biliárdozni jártak a kocsmába egyszerűen csak Pléjbekknak hívták.

És Szultán csak beszélt tizenkilenc éve mindennap ugyanott és ugyanazt.

Tizenkilenc éve szenvedek mindennap huszonöt harmincezret. Huszonöt harmincezer forintot mondja Szultán az összesen ötvenmillió forint. Igen annyival ötvenmillió forinttal tar-

tozik nekem az állam de lehet hogy megvan az negyven is. Én vagyok az ország leggazdagabb embere csak nem adják ki a pénzemet. Nem adja ki az állam. Tizenkilenc éve szenvedek mindennap mióta a nagy vasgéppel hazahoztak a vasdobozban és vasreszeléssel etettek a Szentgyörgyi meg az a másik. Igen azok hoztak haza. Előtte a Szem Metyúz Farmon dolgoztam kint az Amerikába vagy Kanada már nem is tudom. Emlékszem rád is haver. Te is ott dolgoztál ott a Szem Metyúz Farmon. Mindennap kilovagoltál egészen a kerítésig. Tudod oda ahhoz a kerítéshez aminek a két oldalán a hóhérok vallatták egymást. Igen emlékszem te is ott voltál a Szem Metyúz Farmon mondja Szultán és issza a szilvapálinkát mert ahogy mondja a szilva az jó az leviszi az ezüstöt leviszi az ember torkán az ezüstöt mind.

Én vagyok a leggazdagabb ember az országban mondja Szultán ötvenmillióm van forintba csak nem adják ki de van ám egy kakaóbányám is a föld alatt. Arról nem tud senki azt nem tudják elvenni a fölsőbb hatóságok és csak beszél csak beszél a Szultán.

Csak beszél a Szultán már tizenkilenc éve egyfolytában.

Mintha verset mondana úgy beszél a Szultán mindig. Mintha verset mondana.

A földalatt kakaóbányák vannak.

A kakaóbányában kakaót bányásznak a kakaóbányászok.

A kakaóbányászok kakaót isznak.

Én nem szeretem a kakaót én szilvát iszom.

Szilvapálinkát mer az jó és leviszi az ezüstöt.

Leviszi az ezüstöt a torkomon mind leviszi.

A Doktorúr azt mondta nincsen ott fijam semmi ezüst csak hús van ott meg vér akár az agyadba.

Azt mondta a Doktorúr.

De én tom hogy sógora szereti a kakaót és azért mondja.

Mind ellenem teszi mert nekem van ezüstöm és gazdag vagyok.

Az öreg Kerkónak is van ezüstje.

Ő is gazdag.

Szilvapálinkát iszik.

Leviszi a torkán mind leviszi az ezüstöt.

A sógora kakaóbányász nem állhatja.

Eladta felőle a házat csűröstül kaszrojostul még a disznókat se hagyta.

A kakaóbányászok most is a bányában vannak ott bányásszák a kakaót mer azok azt isznak.

Ott van a Doktorúr és az öreg Kerkó sógora is.

Elöntjük a járatokat a kakaóbányajáratokat pálinkával.

Ott fúlnak bele mind a pálinkába.

És akkor megnyitjuk a bányát a szilvabányát és akkor majd csak úgy folyik mindenfelé a szilvakó. A finom szilvakó.

És az majd leviszi az ezüstöt a torkunkon leviszi mind.

És akkor jó lesz. És akkor nagyon jó lesz.

Szóval ilyeneket szokott mondani a Szultán mikor ül a kocsmában aztán a kakaó és az ezüst után megint csak a Szem Metyúz Farm jön és úgy estefelé a részeg ember rekedtes hangján megint elkezdi kántálni hogy ő napi huszonöt-harmincezer forintot szenved és hogy ő az ország leggazdagabb embere csak nem adják ki a pénzét.

Szultán egyébként itt született a faluban valamikor, azt hogy mikor senki nem tudja hiszen azóta hogy a vasgép hazahozta nem voltak iratai. Néha ha esetleg valami úton-módon kapott egy személyi igazolványt azt azonnal összetépte merthogy amíg a pénzét ki nem adják addig őt csak hagyják békén és csak ne igazolványoztassák. Szultánról az alábbi történet keringett a faluban:

Szultán tizenhét évesen a nagy revolúció idején került ki külföldre csak úgy. Platón Amerikába. Aztán egy darabig ott dolgozott az ő bevallása szerint a Szem Metyúz FARmon mint menekült lóápoló. És akkor jött a nagy háború és az alkalom hogy amerikai állampolgár legyen és belépett a hadseregbe. A történet további része már elég egyszerű. Vietnam. Napalm. Brüsszelben valami vöröskeresztes kórház és hát a sok szenvedés. tizenkilencéve haza. Harcolni jók a szegények is a gazdag országoknak de hát a nyomorékok már nem kellenek. Azóta csak az állandó szenvedés. A napi huszonöt-harmincezer forint szenvedés.

Vannak azonban olyan emberek akik nem hisznek az ilyen csodás történetekben. Szerintük Szultán miután kikerült Amerikába és megélnie nem volt miből eladta testét egy kísérleti kutatóközpontnak ahonnan miután már nem volt szükség rá vagyishogy túlezüstözték a torkát hazaszállították. Ezek az emberek elképzeléseiket azzal indokolják hogy a pénz amit kint kapott vagy kaphatott volna dollárban tulajdonképpen megegyezik azzal az ötvenmillió forinttal amit Szultán követel az államtól. Vagyishogy az állam nem adja ki vagy valamilyen főbb hatóságok stoppolhatják ezt a pénzt.

Szóval ez a két történet keringett Szultánról aki már tizenkilenc éve napi huszonöt-harmincezret szenvedett.

És Szultán csak várta csak várta hogy a pálinka levigye a torkán az ezüstöt és hogy megnyithassa a kakaóbányáit és hogy végre az állam kiadja neki azt az ötvenmilliót.

Korán hajnalodott.

Szultán szokásához híven nem tudott aludni. Egész éjszaka járt a feje egyszer jobbra egyszer balra hogy tikk-takk tikk-takk. Az ötvenmillión gondolkodott meghogy hónap végéig már csak egy százasa van amiből ma még kijön a szilva meg kísérőül a kiströccs és hát hogyha ma dupla adag fáradtolajjal mossza fel a kövezetet talán akkor még kap egy százast is meg egy-két fröccsöt a kocsmárostól.

Aztán felült leporolta magát bár furcsa mód egészen kevés homok volt rajta pernye meg éppenhogy semmi. A fehérzománcos csorba vajdlingban még ott volt a tegnapi esti víz. A használt szappanoslé vékony szürke csíkot rajzolt a bádogg szélére. Ilyenkor nyáron jó volt mert spórolhatott a vízzel egy-két napig is elég volt egy kanna víz de télen reggelre mindig apró jégtutajok úszkáltak a víz tetjén. Mint mikor nyáron jól befűtök a kocsmába és a nagy melegtől jeges fröccsöt kell adni a vendégeknek gondolta Szultán aztán elindult szokásos aznapi útjára.

Amint kilépett a házból furcsa zaj ütötte meg a fülét mintha valahol a távolban zenéltek volna de csak akkor kezdett el gyanakodni amikor meglátta a ringlispírt. Nohát ilyenkor körhinta gondolta magában olyannyira hogy majdnem meg is szó-

lalt ami szokása volt. Meglepetése persze magától értetődő hiszen még hajnali öt óra sem lehetett és a faluban rendszerint Szultán ballagott végig először a főutcán.

A körhinta a templom előtti főtéren állt és a pirkadatban még éles csóvákat vetettek a zöld piros kék sárga égők amik eszeveszetten forogtak.

A körhintán egyetlen ember ült csak Sebestyén atya a falu fővilágosult embere aki Szultánt meglátván bár még egyet kellett forognia hogy hallótávolságon belül kerüljön nagyot kurjantott hogy na ma hosszú napod lesz Szultán végre hogy felkeltél.

Ettől félek én is gondolta Szultán de persze nem mondta ki hangosan nehogy a bányászok meghallják.

A kis téren amit a falusiak csak úgy főtérek neveztek mindenütt sátrak és bódék voltak fölállítva de embert sehol se lehetett látni egy szált se. Egyedül a céllövöldés bóbiskolt a pultja mögött és Szultán meglepve vette észre hogy már az összes szív és pénztárca ki van lőve. Hajasbabával meg mit kezdjek mondta ki hangosan ami elég kisértetiesen hangzott a kihalt üres utcán bár Sebestyén atya gyakori kurjongatásai közül az egyik éppen elnyomta.

Aztán ahogy rápillantott az egyik pult mögött levő puskára elkezdett gyanakodni. Mintha a Szem Metyúz farmon láttam volna hasonlót gondolta amikor vadásztunk az egymást falon át vallató hóhérokra. Sőt az alvó férfi is ismerős volt neki.

A kocsmában égett a villany.

Szultán nem tudta mire vélni a dolgot hiszen minden reggel ő érkezett először és ő nyitotta ki az ajtót is. Az útról lekanyarodott egy kis ösvényre ami éppen a hátsó udvarban levő budihoz vezetett. A budi köves padozata fel volt öntve hipós vízzel de aki a munkát végezte mert valószínűleg férfi lehetett a falra egy cseppet sem lötyintett. Szultánnak az jutott eszébe hogy valaki az ő állására pályázhat és azért végezte el a munkát de végül is az megnyugtatta hogy a falra az illető nem lötyintett a léből merthát az nem lehet komoly ember aki nem szereti a zöld fal enyves illatát. Azután visszaballagott a kocsmá elé. Láttá hogy valaki már levette az ajtó rácsát ami végülis az ő munkája lenne és belépett. A padló fel volt kenve fá-

radtolajjal és Szultán azt gondolta hogyha ő is felsúrolná még egyszer akkor már az dupla adag fáradtolaj és hátha úgyis megkapná azt a plusz szilvát és kisfröccsöt. Ekkor vette észre hogy a tévé be van kapcsolva persze nem az ötös csatornára és a biliárd asztal zöld gyepe sincs megfésülve. Miután a hiányzó feladatokat elvégezte leült szokott helyére és jóleső érzéssel hallgatta a flippergépek halk zenéjét.

Nemsokára megjelent a kocsmáros két idegen férfivel akik egy nagy dobozból különféle ruhákat vettek elő és felszólították hogy öltözzön fel ünneplőbe. Szultán nem értette a dolgot és semmiképpen nem akart megválni kék mackójától és piros sapkájától de hosszas unszolásra engedelmeskedett. Mikor felöltözött és csak úgy feszült rajta a frissen vasalt öltöny akkor leültették a kályha mellé amiben már ropogtak a fenyőgallyak kellemes gyantaillatot árasztva aztán azt mondták neki hogy csak maradjon itt ülve ma más szedi le a poharakat és hogy délben nagy dolog nem is dolog hanem „esemény” fog vele történni és addig minden félóránként kap egy fél szilvát meg egy kisfröccsöt is azzal magára hagyták.

Szultán egy darabig feszengett és nem is nagyon értette hogy mi történik vele meg hogy miért nincsen még egy vendég sem máskor ilyenkor már a távolsági buszra váró munkások megtöltötték a termet és hallgatták Szultán történeteit.

Fél óra múlva ahogy ígérték megjelent egy férfi és Szultán megkapta a második adag italt. Ekkor már kezdte magát jól érezni és csak úgy félhangosan mormogott maga elé bár tudta hogy csak a bolond beszél magába. Ezt elég sokszor mondták neki de ő nem törődött vele. Aztán arra gondolt hogy kihasználja az alkalmat amíg az a titokzatos férfi elő nem kerül arra hogy kinézzen az ablakon hátha lát valami ismerőst akitől érdeklődhetne hogy mi is ez most ővele meg a világgal.

A főtéren nem volt senki csak Sebestyén atya aki még mindig ott forgott a hintán és mikor a levegőben a templom elé ért akkor olyannak tűnt mintha ki akarna ugrani a templomtoronyból utána meg a parókia előtt repült tovább. A parókia tetejére két darab hatalmas fehér parabola antenna volt szerelve egymással ellentétesen és mikor az atya a kettő közé ért akkor nagyot sikított és olyan volt mintha angyallá változott volna és

a két antenna lenne a szárnya és csak úgy szálldosna a falu felett körbe-körbe. Ezen Szultán elnevette magát pedig még mosolyogni sem szokott és a tévéhez lépve elkezdte kapcsolgatni a gombokat hátha valamelyik adáson épp a Sebestyén atyát közvetítik.

Mikor visszatért az ablakhoz Sebestyén atya helyett sok-sok zsivalygó gyereket látott meg mézeskalácsárusokat gölöncséreket fafaragókat törökmézárust bazárost meg kardnyelőket és még egy kötélhányós nőt is. Ebbe bele is szédült és visszaült az asztalához. Nem értette a dolgot de nemsokára megint megjelent az öltönyös férfi hozta az italt és mondta Szultánnak hogy csak nyugodtan üdögéljen itt csak igyon és várjon és hogy ő majd néha ránéz.

A díszemelvényen lassan mindenki elfoglalta a helyét. Középen a főbb „hatóságok” képviselői mellettük a kocsmáros a két öltönyös férfival egy amerikai úriember aki mint a Szem Metyúz Farm tulajdonosa mutatkozott be kezében a puskával. Másik oldalon egy holland kakaógyáros és egy ferdeszemű sárgabőrű idősebb asszony karján tizenkilencéves kislányával. Egy őszhajú ismeretlen férfi akiről a tömegben azt suttogták hogy ő a Szentgyörgyi és egyesek a kitömött zsebére mutogattak szerintük abban van a vasreszelék amit a Szultánnak hozott. Kicsit később Sebestyén atya is megérkezett ő legszívesebben állt bár bele kellett kapaszkodnia a ferdeszemű nőbe mert még egy kicsit tántorgott a többórás körhintázástól.

A városból hívott bányászzenekar rázendített a szentek bevonulására és ekkor bevezették Szultánt aki kicsit feszengve érezte magát amikor a tömeg elkezdett éljenezni hogy éljen a világ leggazdagabb embere meghogy hurrá megérte a szenvedés.

Az ünnepi beszédek egész sorozata következett ezután a tribünön álló személyek sorra léptek a mikrofonhoz közben a zenekar játszott újra meg újra a szentek bevonulását és még tombola is volt amint kisorsolták a kék melegítőt és a piros sapkát. A tombola után egy kislány lépett a színpadra aki azt mondta hogy ő a Szultán bácsi unokája és szeretne elmondani egy verset amit ő írt és elkezdett szavalni.

Gazdag ez a föld erdőben, mezőben.
Gazdag ez a föld herében, mesében.
Gazdag ez a föld ki tudja mily gazdag,
a kamránkban is a sok jó kolbász vastag.

De leggazdagabbak mi vagyunk itt talán,
nem azért mert nálunk terem a legtöbb csalán,
hanem azért mert a falunkban lakik,
Szultán. Éljen Szultán Bácsi! Szultán nagyapám!

Szultán csak nézett maga elé melege volt ebben a szokatlan öltözékben és hát az is furcsa volt hogy az unokája mondta el ezt a szép verset merthát nem is tudta eddig hogy ő neki volna unokája de hogyha van unokája akkor bizony egy lányának is kell lennie amiről szintén nem tudott semmit. De nem volt sok ideje ezen gondolkodni mert a főbb hatóságok nevében a mikrofonhoz lépett egy férfi és rövid beszéd után a kezébe nyomott egy táskát benne ötvenmillió forinttal és felkérte Szultánt hogy mint a környék leggazdagabb embere szóljon néhány szót a tömeghez.

Szultán arról beszélt hogy először is milyen nehéz volt egész délelőtt hallgatnia és örül annak hogy most ennyi embernek beszélhet és hogy ő napi huszonöt-harmincezer forintot szenved mindennap már tizenkilenc éve és hogy az pont ötven de lehet hogy megvan az negyven is és hogy ezért ő az ország leggzdagabb embere de most hogy megkapta ezt az ötvenmilliót hát attól még az marad ezután is. És utána következett a Szem Metyúz Farm meg a Vietnám és Szentgyörgyi a vasgéppel meg a kakaóbányák meghogy őt csak ne igazolványoztassák mert ő tudja ám hogy a gazdag emberek nem kellene a szegény országoknak és aztán megint az hogy ő napi huszonöt hermincezret szenved és már tizenkilenc éve nem tud aludni és ekkor hirtelen elhallgatott és csak annyit mondott a tömegnek hogy a hipós vízzel meg úgy kell felmosni hogy a zöld enyves falra is lötytyintünk egy picit belőle és leballagott az emelvényről és eltűnt.

A tömeg főleg az emelvényen álló díszvendégek először megdöbbenek de aztán a kocsmáros javaslatára hogy vonuljanak csak át nyugodtan mindannyian a kocsmába mert a Szultán reggelre úgyis előkerül most biztos csak elment örülni és majd akkor megbeszélhetik az ügyet vele mindenki megnyugodott és folytatódott az ünnepség.

Reggel hiába várták Szultán nem érkezett meg. A legjónabbakból egy expedíció indult útnak hogy felébresszék mert mint az egyik férfi mondta biztosan tegnap berúgott és elaludt tizenkilencéve először.

Néhány hónap múlva az utolsó ünneplő vendég is eltűnt a faluból akik addig várták hogy előkerüljön Szultán és a pénz. Amikor a legutolsó vendég is felszállt a távolsági buszra a kocsmáros felballagott a Szultán házához. A házban nem talált senkit. A fekhelyen felgyűlő homok és pernye puha ágyat készített az ablakon beszállingózó hópolyheknek. A csorba vajdling szélére az egyre apadó szappanos víz vékony csíkokat rajzolt és az alján már megjelentek az első apró jégutajok. tiszta adidasz gondolta a kocsmáros. Miután az élésnek semmi nyomát nem találta visszaballagott le a falu főterére de mielőtt betért volna a kocsmába letért egy kis ösvényre ami az udvar végében levő budihoz vezet. Sejtése beigazolódott.

Soha nem árulta el senkinek hogy valaki minden reggel felmossa a budi padlatát vízzel. Valaki olyan aki szereti a fal zöld enyves ragyogását.

Ficsku Pál